

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

In Passionem D.N. Iesv Christi Homeliae quinquaginta sex, Theoremata
viginti octo, totidemque sermones. In Monotesseron Praeterea Eivsdem
Passionis Dominicae, iuxta Euangelistarum & historiae fidem, Elucidatio.
Conciones ad Haec Paraeneticae in praecipuis anni & Sanctorum
festiuitatibus habitae

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, Anno M.DC.XXVIII

De sectanda vera spiritus paupertate, & quibus eam liceat rationibus
adipisci. Ser. V.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47113](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47113)

fiores. Inde sequitur inuidia. Item honores ambit & temporalia: quia hæc sunt quibus vult magnus videri: inde auaritia & ambitio. Inordinate consumit, quæ habet: quia vult videri magnificus & liberalis: inde luxus & multa vitia. Et ita fit, vt nec mitis sit, nec misericors, nec pacificus erga proximum, nec luget peccata sua, quia cæcus est, & putat se omnia bene agere: aut si scit se malè agere, tamen non putat sibi imputari. Non timet idcirco, non luget, nec furit iustitiam, nec mundus est corde. Ita eduersò qui verè pauperes sunt spiritu, nihil de se sentiunt, timent se malè agere, & grauiâ reputant peccata sua, idcirco se deprimunt coram Deo & hominibus, & neminem despicunt nec iudicant quia neminem putant seipsis viliozem. Item honores, officia, consultationes, & cætera huiusmodi fugiunt, quia non videntur sibi ad ea idonei. In iniurijs sunt patientes, quia iustè se credunt mereri. Nihil temporale diligunt, quia se non habent eo loco, quibus aliquid debeat. Ista paupertas spiritus facit eos mites erga proximum, lugentes coram Deo (cuius magnitudinem cum sua vilitate comparantes considerant) pacificos, misericordes, fitientes iustitiam, mundos corde, denique virtutum omnium studiosissimos. Quod & nobis omnibus largiatur veræ paupertatis præcipuus doctor & cultor Dominus noster Iesus Christus pauperimæ Virginis filius, qui cum Patre & Spiritu sancto viuât & regnat per infinita secula, Amen.

Humilium
mores qua-
les sint.

Paupertas
spiritus vti
alias beati-
tudines in
se cõteat.

IN EADEM SOLENNITATE.

De sectanda vera spiritus paupertate, & quibus eam liceat rationibus adipisci. Sermo V.

Beat pauperes spiritu, quoniam ipsorum est regnum celorum. Matt. 5. O verbū dulce, verbum consolatorium illis, qui verè pauperes spiritu sunt. Ali-
bi quidem dicit Dominus: *Qui crediderit & baptizatus fuerit saluus erit.* Hic autem: *Beati sunt, inquit, pauperes spiritu.* Vnde nimirum gaudendi magna suppedit materia illis, qui hanc possunt paupertatem adipisci. Obtinetur autem ea precibus multis, lachrymis, poenitentia studijs, sui mortificatione, ac sui ipsius in omnipotentis Dei, & superiorum suorum voluntatem integra resignatione. Superiores enim nostri, qui nobis sunt diuinitus destinati, tanquam viua quædam Dei instrumenta sunt, ipsi Deus suam præstat gratiam, qua nos per veræ paupertatis ducant iter, quatenus ipsis placet, & nostræ salutis poscit ratio. Quos enim benignissimus Deus ad veram vocauit sectandam spiritus paupertatem, eos etiam ex omni æternitate ad eam elegit, ipsedemq; ab æterno quosdam præordinauit superiores, quibus singularem velit infundere gratiam & sapientiam suam in subsidium atque adiuuamentum eorum, quos hoc itinere ducturus est. Atque eos ipsos superiores ad id prædestinavit, non alios omnino. Nam tamen si reperiantur alij is sapientiores: tamen verendum est subditos erroribus implicandos, nec vnquam humilem apprensuros simplicitatem, nisi simpliciter contenti sint superioribus ipsius diuinitus datis, ipsiq; se totos accommodent, sibiipsis renuncient, firma fide Deo innitantur, submittantq; sese suo prælato, qualis qualis ille sit, quâ diu nihil manifestè exigit quod sit contra Deum. Si enim possint subditi sim-

Mar 16.

Paupertas
spiritus qui
obtinetur.

Simplicitas
vera quæ ac-
quiratur.

Prælati qui
nam nos
subijciamus

Gggg 3

plici-

Rom. 13.
Matt. 18.

Paupertatē
spiritus
quam
probeat.

Pauperes
spiritu quā
sint Deo
chari & se-
creti.

placiter credere, praelati ipsorum pro illorum necessitate satis intelligentes ac prudentes erunt. Loquitur enim per illos Deus ut vult, & sicut nouit subditis expedire, siquidem suo illos loco ipse constituit, non quinquam aliter. *Non est enim potestas nisi à Deo.* Vnde etiā ait Dominus: *Super cathedram Moysi sederunt Scribae & Pharisei: quaecumq; dicunt facite.* Atque adeo si praelatus quilibet vitam viuat planē diabolicam, modo tamen subditi simplici sint fide praelati, nunquam eos falli sinet Deus: tamen firmiter confidant & credant Deo, & dicta praelati simpliciter sequantur, aliorumq; bonorum hominum exemplis sese conforment.

Enimuerō si verē velint pauperes effici, omnes quibuscumq; aderunt, exemplo eis erunt. Si quos loquentes viderint vel audierint, periuadebunt sibi omnes illos prophetas & Dei nuncios esse, eorū incitari à Deo, ut ipsos ad hanc beatam promoueant paupertatem. Homines impij mundi amatores contempnent eos intro se recipere: boni & virtutum studiosi trahēt eos ad contemptum sui & ut se virtutum inopes sentiant, nihilq; esse quicquid hactenus egerint. Bona enim facta per illos Deus operatus est: ex seipsis autem nihil male agunt: & sunt in quouis vitia procliuēs, nisi à Deo retineantur. Inde fit, ut meritō debeant aliorum infirmitati cōdolere, utpote quam in seipsis probē experti sunt, possuntq; ex aliena fragilitate semper meliores effici, si cogitent ex mera benignitate & gratia Dei à simili lapsu se praeferuari. Quanto enim studiosius propriam considerabunt imbecillitatem, tanto citius & facilius ad hanc pertingent paupertatem, quo verō pauperiores erunt, eo Deo bonitatem melius perspectam habebunt. Tanta nimirum est Dei benignitas erga beatos hos pauperes, ut continere se non possit, quin arcanas seminat & dona sua illis patefaciat, quae tamen multis alijs admodum sapientibus & opulentis abscondit. Et quia ipsemet huius est doctor & amator paupertatis, libenter in horum pauperum cordibus demoratur, atq; in eos solus ipse huius vendicat, sicutq; duntaxat eos vñibus seruat. Atque hac ex causa omnimodios pauperes efficit, nec quicquam eis relinquit, quo possint perfrui, nisi ipsorum infirmitatem. Porro quantumuis pauperes sint, saepe nihilominus omnem eis subtrahit consolationem, ut scilicet solus ipse in eis habitet, potestque illis ab omnibus expeditis tanquam aptissimo instrumento vti pro sua voluntate, & ipsorum ac aliorum salute. Siquidem adeo ipsi placent in pauperes, ut tam perfectē eos sibi coniungat, acque in vera paupertate in tantum eos sibi adglutinet, atque in seipso confirmet, ut neque demones, neque homines possint eos in ruinam impellere. Non enim permittit cuiquam vllum ius in eos, nisi vni sibi duntaxat. Deinde etiam illis, quos eorum voluntate praelatos, curam exterioris hominis illorum refrenandi & custodiendi committit, ne is interno homini sit impedimento. Ipsi autem ipsi pauperibus sedulam sui custodiam committit. Atque ita denique solus ipse potestimum illis seruandis inuigilat. Inde verō vnus ipse cum Deo spiritus sunt, summaq; Deo pace, concordia & amicitia copulantur: quando nulla est inter Deum & ipsos dissensio voluntatum, sed adeo inter sese cōspirant & concordant, ut non possint abinuicem discerni aut interuolui: nō quo creatura Deus sicut per essentiam, sed quod magnam illius induant similitudinem, sicut illi per gratiam intimē vniti. Jam verō sic vnus vna est voluntas, idem de-

fiderium, consimilis operatio, mutua consiliorum, & secretorum cōmunicatio. Unde iustitia Dei hominibus iustam minitante vindictam, benignissimus Deus, qui horum pauperum formam olim gerens non est dedignatus, iisdem id significat, ut imminentem vltionem deprecetur. Ipse quidem in cœlis secundum humanitatem orat pro peccatis hominū, & hi pauperes in terri, sicquē horum flexus precibus, pro mera bonitate sua reprimat irā suam Deus, nec potest in homines animaduertere. Imò sœpè ut pueri à fletu mox cohibentur pomo vniuo oblato: sic Deus vno horum clamore & gemitu ilico ab ira sua reuocatur, quamuis illa vehemens sit, si tamen ipsis eam scire liceat. Si ergo fratres charissimi, tanta benignitate ac propititudine Deus gratiam imperat suam, & arcana reuelat cōsilia sua hisce pauperibus, iisdēq; primum erga illos amore & complacentia ad eō se illis coniungit, qua tandem ratione committere poterit quisquis Deum amat, quo minus nocte ac die laborando, obsecrando, clamando hanc à Deo paupertatem consequi nitatur, finatquē creaturas omnes quasi dominari sibi, seseq; vrgere ac exercitare quo homo exterior melius refrænetur? Potissimum tamen legitimos pastores siue praelatos suos sœpè obsecrabunt huius paupertatis studiosi, ut liberè ipsis imperent, detegantq; illis ea in quibus crebrius delinquant, ut scire possint qua ratione ipsos moderari, instituire, coercere, & exercitare debeāt ad hanc capiendam paupertatem: Data autem à pastoribus consilia absque curiosa discussione simpliciter sequentur: alioqui diabolus quoddam illis aduehet impedimentum, quo omnem Dei gratiam fructumq; omnem amittent. Tum verò extra simplicitatem excident, & magnis angustijs constringentur, ita ut ignorent qua sit via gradiendum. Et quamuis bona ipsis maneat voluntas & intentio, tamen ex quadam cœcitate poterunt labi, antequam id ipsi nōrint, vel ab alijs eis possit persuaderi, donec reddita vera cognitione, omne à se propriū tentare ac sapere abijcāt, & in pristinā suam se demittant simplicitatem: nā alioqui priuati iudicij vel proprii sensus diabolū nunquam vincunt. Enimverò simplicitas sine proprii sensus vel sapientiæ discussione discenda est. Quo fit, ut plerique admodum sapientes sœpius labantur, & errent, quam simplices, multiq; ex sapientum numero acerbis nimium ruinas faciant, antequam possint ad humilem istam paupertatē pertingere. Volūt. n. omnia ratione & ingenio peruestigare: putantq; ex diaboli persuasū se viasq; suas nō intelligi, dum non redditur eis responsum quale ipsi vellent, atque ita existimant sapientiozem se consulere debere, qui ipsos melius capiat, & sit fortior ad tolerandam & mortificandam ipsorum imbecillitatem. Credunt enim infirmiores se esse, quam ut possint parua exequi, & humilia sectari, nec acquiescūt nisi ratione vincantur. His atq; alijs sexcentis modis nequam spiritus istiusmodi stultè sapientes boni specie deludit. Vbi verò iam intra se errare incipiunt, non possunt verum lumen cognoscere: sicq; quibusdam corripuntur angustijs, & quo se pacto gerere debeant, ignorant. Sentiunt quidem quippiam sibi deficere, sed quid sit nesciunt. Interim animum habent paratum, si quo diuino lumine se trahi perciperent, toto studio illi obsequēdi: dumq; eiusmodi bona intentione præditos se cernunt, errorem suum nequeunt agnoscere. Hac nimirum ratione tum Lucifer, tum humani generis primi parentes, pluresque alij euerfi sunt. Certè si Adam primo Dei præcepto,

Paupertatē
spiritus desi-
derantibus
quidā faci-
endum sit.

Simplicitas
quā discenda.

Intellectu
superbi quō
decipiātur.

Φ. VI
12

cepto, prioriq; proposito & cognitioni suæ ipsi diuinitus inditæ inhæsit, non esset prolapfus vnquam. At vbi cepit auscultare persuasioni diabolice, tanquam ipsius carni & sensibus plausibili, sensim à sua simplicitate excidit, corrumpitq; antequam ipse sciret. Quod idem etiam hisce natutis & stolidè prudentibus vsuuenit, quando primam deserunt simplicitatem suam, ad quam erant diuinitus vocati, cuique se Deî causâ tradiderant, applicuerantq;. Porro vbi malus spiritus eo illos potest adducere, vt à primo deficiant, excidit deinde, v: & alterum, & tertium, denique paulatim multo plura de se. Ita ad extremum penitus obscurantur, vt etiam si mortis velint subire discrimen, non possint verum reperire lumen. Enimvero Deus aliquandiu quadam miseria & desolatione eos derelinquit, vt rectius sese nosse discant, adeoque propriæ sapientiæ capiantur latetate, vt prorsus illis fateatur. Tum vero secum cogitant, si ipsis contingeret ad veram redire viam, nec pro morte ipsa inde se discessuros. Deinde vbi seruo clamant ad Dominum, diuè in precibus perseverant, & mira sunt grauamina perpessi, nō abiicit eos Deus: quandoquidem bona in eis voluntas inest. Itaque quandam eis redit cognitionem: qua freti denuo inquirere incipiunt quod amiserant. Hicramillibus à minimis rursus exordiedum est, cunctisque instar paruulorum ingredi discendum obsequuntur, & morem gerent, atque in alijs eiusmodi, quæcumque excogitare poterunt, sese exercebunt, quo beatam possint assèqui paupertatem, etiam si non semper verum cernant lumen: quod vbi sentierint ad humilitatis studiū se innitire ac ducere, non detrectabunt, nec recutabunt, sed ab alio se sinent vrgeri & instigari ad progrediendum. Hac ratione paulatim ad vix amissæ cognitionem reducentur: quanquam interim magno habebunt exantlare labores. Insequitur enim eos tartareus spiritus, multa vtens calliditate, quo possit eos suis iterum nexibus implicare. Vbi namque semel assensum obtinere potuit, libens eo reuertitur. Sed firma fide & simplici obedientia cuncta superabunt. Ita demum firmum quoddam ac solidum apprehendent fundamentum, perspicientque, quid hæc paupertas complectatur: quo cognito tanta capientur exultatione, vt omnis antea acti laboris & difficultatis minimè ipsos pœniteat. Quamobrem omnibus vna mecum consultum velim, ne hoc capessere iter pigeat, quamuis rarum & inuisitatum videatur, & non nihil molestiæ ferendum sit. Quod nullo consistit, nec valere aliquid potest. Incipiant simplici cum humilitate à minimis, semperque aliena viuant, non sua voluntate. Deo fauente nullo, aut exiguo negotio cuncta superabunt. Sæpè enim virtus arte quadam & industria ac simplicitate citius, quam ingenti labore obtinetur.

Ductorem ad veram simplicitate cuique necessarium.

Iter simplicitatis quo incipiendum.

Matt 3. Regni Dei quodnā sit.

Agedum igitur omnes ad hæc capessendam paupertatem accingamur, maxime cum iam ante dictum sit, quantos illa thesauros secum aduehat, vtque vnum cum Deo sui possessores efficiat. Esto interim pauperes isti rebus omnibus nudi sint, merito tamen exhilarare eos potest, illa sententia Saluatoris qua ipsos beatos prædicat. Neque dicit, Beati erunt, sed beati sunt pauperes spiritus. Imò quod plus est, Ipsorum, inquit est regnum cælorum. Quod vero illud regnum est, nisi Deus ipse? Anne igitur immentus promittitur & datur thesaurus hisce pauperibus, etiam dum adhuc peccatis obnoxij degunt in terris? Quid ergo postea in cælis habituri sunt? Quæro fratres charissimi

vobiscum ipsi expendite, quanta sit benignitas præpotentis Dei, pro labore exiguo tanta reddentis præmia, puta seipsum. Equidem non video, ut pro dignitate hanc Domini sententiam commendare queam qua ait. *Beati pauperes spiritu quoniam ipsorum est regnum caelorum.* Merito sanè dici de illa possit, *O verbum saluiferum, ô verbum gaudij plenum, ô verbum iubilo refertû, ac vndiquaque consummatum, ô verbum anxietatis expers, ô verbum cordi omnem angorem & solitudinem superuacaneam auferens, ô verbum omnem infrugiferam cognoscendi appetitionem extinguens, ô verbum voluntatis propriæ nescium, ô verbum cor virile efficiens, ac pace sempiterna cõfirmans, quam nullus neque dæmonum, neque hominum perturbare queat, ô verbum cor hominis ab omnibus cœli & terræ creaturis penitus nudans & expolians: utpote quod Deus sibi vni seruare decreuit. Interim nihilominus eiusmodi verè pauperibus omnia Deus subministrat absque illorum desiderio: & quicquid putant sibi esse necessarium, Deo procurante adipiscuntur, absque sua solitudine. Si enim Deus, horum est custos pauperum, ipse erit & nutritor & pastor. Obsecro fratres charissimi si qui sunt inter vos, qui mea dicta non satis capiunt, ut simpliciter ea accipiant absque curiosa inuestigatione, ne in errorem incurrât: Solis enim expertis ea benè perspecta sunt, nec satis possunt explicari inexpertis. Rogemus Dominum Deum, ut nos verè pauperes spiritu efficiat, quo & nos post momentanea huius vitæ curricula possimus ad beatissimam Sanctorum omnium, quorum solennitate hodie latamur frequentiam, peruenire, præstante Domino nostro Iesu Christo, qui est Sanctorum omnium caput & corona, quem laudat vniuersa cœlestis Hierusalem in secula seculorum, Amen.*

IN SOLENNITATE SANCTI HVGONIS
Episcopi Lincolnienfis Carthusiensis ordi-
nis Alumni.

De triplici vigilia & tribus hostibus.

Sermo I.

Beatissimus ille seruus quem cum venerit Dominus & pulsauerit ianuam, inuenit eum vigilantem, Luc. 12. Charissimi fratres, magni pastoris hodie festiuitatem agimus, qui & se immunem custodire, & pro alijs tuendis eruditus potuit vigilare. Hic noster est Hugo Lincolnienfis Episc. & Carthu. monachus. Idèd moachus, ut sua ruta serualet:

ideo autè est Episc. ut aliena quoque vigilando & docendo protegeret. Sæpè nos, charissimi, ad vigilandum admonet Dominus, eosq; qui suo obtemperât consilio, beatos prædicat. Quippe qui nos inter animæ pericula non ignorat versari, serpentes in sinu circumferre, & laqueos comedere ac bibere. Vigilantia igitur & circumspectio quantopere nobis opus sit, res ipsa loquitur. Quare prima causa ut vigilemus esse potest, ne circumueniamur ab hostibus. Hostes habemus mundum, carnem, diabolum, atque ad eam propriam ipsam nostram voluntatem. Caro nos impugnat, & trahere nititur ad sensuum oblectamenta, ad luxum, ad curiositatem, noua sciendi videlicet, ut quæramus

Hostes ani-
mæ tres qui
sunt.

Caro pro-
pria quibus
modis im-
pugnet ho-
minem.

H h h

mus